

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yiannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Ημέρα ανεξαρτησίας

» Richard Ford (μτφρ. Θωμάς Σκάσσης, εκδόσεις Πατάκη)

Ίσως έχει κάποιο ενδιαφέρον να πω πώς κατέληξα να γίνω ειδικός στα αστικά ακίνητα, δεδομένης της απόστασης που χωρίζει αυτό το επάγγελμα από τις προηγούμενες ενασχολήσεις μου, του αποτυχημένου συγγραφέα διηγημάτων και του αθλητικογράφου. Πρέπει να διαθέτει πολύ γερό συκώτι όποιος, άντρας ή γυναίκα, έχει διυλίσει όλα τα σημαντικά της ζωής για να καταλήξει σε μερικές αλληλόενδεδες αρχές και γεγονότα, που μπορούν να εξηγηθούν εύκολα μέσα σε δεκαπέντε λεπτά της ώρας, χωρίς να απαιτούνται ένα σωρό παύσεις λόγω σαστίσματος και συγγνώμες μια για το ένα και μια για το άλλο, όσα δηλαδή δύσκολα καταλαβαίνει κανείς επακριβώς αν δεν ήταν ο ίδιος παρών.

Ίσως και να μην έχει κανένα ενδιαφέρον, βέβαια, να μάθει κανείς πώς κάποιος κατέληξε κάπου αντί για κάπου αλλού, μέσα από ποιες στενωπούς -που φαντάζουν απλωσιές στον απών- πέρασε, σε ποια διλήμματα -χωρίς πραγματικό διακύβευμα- απάντησε έτσι και όχι αλλιώς. Ίσως ακόμα και τα δεκαπέντε λεπτά της ώρας -αν υποθέσει κανείς πως αρκούν- να αποδεικτούν τελικά υπερβολή. Ίσως και όχι, βέβαια.

Αυτή είναι η ιστορία του Φρανκ Μπάσκομπ, που διανύει την υπαρξιακή περίοδο της ζωής του, πουλώντας ακίνητα σε κάποιο προάστιο του Νιού Τζέρζι, επιχειρώντας να ισορροπήσει μετά τον χωρισμό και την μετακόμιση των

παιδιών του στο σπίτι του νέου συζύγου, κάποιες ώρες μακριά με το αυτοκίνητο. Είναι ένα στιγμιότυπο της ζωής του Φρανκ Μπάσκομπ, που διαρκεί κάτι λιγότερο από τρεις μέρες, ένα σαββατοκύριακο που συμπίπτει με τη γιορτή της 4ης Ιουλίου· ανάμεσα σε μια απόπειρα πώλησης ενός ακινήτου σε ένα ζευγάρι, που αποφάσισε να μετακομίσει από το πιο ελευθεριακό Βερμόντ στο Νιού Τζέρζι, σε μια κρίση με την ερωμένη του, ενώ το ενδεχόμενο ενός ακόμα γάμου караδοκεί να πάρει μορφή και να αναδυθεί στην επιφάνεια, οδηγεί εν μέσω κίνησης αντάξιας μιας θερινής αστικής εγκατάλειψης, ώστε να περάσει κάποιες ώρες με τον γιο του, οι δυο τους μόνοι, να επισκεφτούν αθλητικά μουσεία, να έρθουν πιο κοντά.

Ένα αργό, αναλυτικό τράβελινγκ με όρους κινηματογραφικούς. Ένας ήρωας που θυμίζει τον καμικό Μερσό· με όρους λογοτεχνικούς. Η φαινομενικά ψύχραιμη αποστασιοποίηση, η εγκεφαλική διαχείριση των βραδυφλεγών συναισθημάτων, η οξεία παρατήρηση και ο καίριος σχολιασμός ακόμα και μέσα από κάτι (λογοτεχνικά) αδιάφορο όπως η αγορά ακινήτων. Η Ημέρα Ανεξαρτησίας σίγουρα δεν είναι ένα συνηθισμένο μυθιστόρημα, παρότι διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός μυθιστορήματος, για την ακρίβεια όλα τα χαρακτηριστικά ενός σπουδαίου μυθιστορήματος, ενός σπουδαίου αμερικάνικου μυθιστορήματος. Ο στοχασμός επικρατεί της δράσης, το βάρος των αποφάσεων αιωρείται, η παραίτηση караδοκεί ως πιθανότητα, τα ερωτήματα δεν βρίσκουν πάντα απαντήσεις.

Η ανάγνωση ενός βιβλίου όπως

αυτό αποτελεί εμπειρία· ο συμπυκνωμένος λόγος, η διαχείριση του χρόνου, οι παρεκβάσεις και οι επιστροφές στον πυρήνα της ύπαρξης του ήρωα, η προώθηση της ιστορίας. Μυθιστόρημα που επιβάλλει τον αναγνωστικό ρυθμό. Η ανάγνωση ενός βιβλίου όπως αυτό αποτελεί απόλαυση. Ο Φορντ κατορθώνει -ανάμεσα σε άλλα- να επιτύχει την αντανάκλαση της μεγάλης εικόνας μέσα από το είδωλο του Φρανκ Μπάσκομπ· μέσα από την ιστορία ενός μόνο ανθρώπου καταφέρνει να αποδώσει την αμερικανική πραγματικότητα στα τέλη του εικοστού αιώνα. Καταφέρνει επίσης να δημιουργήσει έναν αξέχαστο ήρωα παρότι δεν τον οπλίζει με κανένα σημείο πιθανής ταύτισης, έτσι απόμακρος και εγκεφαλικός όπως στέκει απέναντι στα πράγματα.

υγ. Η Ημέρα Ανεξαρτησίας είναι το δεύτερο μέρος της τριλογίας με ήρωα τον Φρανκ Μπάσκομπ, κάθε μέρος της οποίας ασχολείται με τον Μπάσκομπ σε κάποια στιγμή της ζωής του, διαβάζεται όμως και ανεξάρτητα, αν και είναι σχεδόν βέβαιο πως ύστερα θα αναζητήσει κανείς και τα άλλα δύο μέρη της τριλογίας.